سەرچاوەی ناكۆكیەكانی ناوسەركردایەتی یەكێتی نیشتمانی كوردستان چی یە؟

عبدالله مەحمود
abdulla_m64@hotmail.com

ماوەیەكە كێشەوململانێ ی ناوسەركردایەتی یەكێتی نیشتمانی كوردستان بۆتە جێگای قسەوباسی گەرمی ناو میدیاكان و كۆمەڵانی خەڵكی كوردستان، چ خەڵك و چ میدیاكان هەریەكەیان بەجۆرێك ئەم ململانێ و كێشمەكێشە لێكئەدەنەوە،لایەنەكانی دەرگیر لەو كێشمەكێشەكەش(مەكتەبی سیاسی و سەركردایەتی یەكێتی لە لایەك و سكرتێری یەكیتێش لە لایەكی ترەوە)سەرباری هەر تموحاتێك كەهەیانە لە یەكتری دەیانەوێ ئەم روداوە تێپەرێنن و هۆكاری ئەسڵی كێشمەكێشەكە،لە چاوی ڕای گشتی دوربخەنەوەو بیخەنە چوارچێوەی ڕادەی سەلاحیەت و ئەركی هەركام لە سكرتێری گشتی و مەكتەبی سیاسی...تاد.

دیارە بوونی ناكۆكی سیاسی، ململانی ی سیاسی،بیروبۆچونی جیاواز،روانگەی دژبەیەك لەسەر مەسەلەیەكی دیاری كراو،هێنانەگۆری میكانیزمی جۆراوجۆر بۆپراكتیك كردنی سیاسەت و تاكتیك و هەڵوێستی رۆژ...بونیان لەناو هەرحزبێكی سیاسیدا ڕوداوێكی ئاسایی یە،بۆ یەكیتی نیشتمانیش بەوێنەی هێزیكی سیاسی بەهەمان شێوە.بەڵام ئەوە كە ناكۆكیەكان دەگەیەنێتە ئاستی تەقاندنەوە و تەلبەندوسنوری حزب و ئۆرگانەكان تێئەپەرێنی ودنیای دەرەوەی حزب دەوروژێنی مەسەلەیەكی جدیە.و هەربەوهۆیەشەوەیە هەڵوێست و رامان و پرسیاری جۆراوجۆر بەدوای خۆیدا كێش ئەكات،بێگومان ناكۆكی ناوسەركردایەتی یەكیتی نیشتمانی بە جێگایەك گەیشتوە كە فرسەتی شاردنەوەو پەردەپۆشكردنی لە توانای ڕوداوەكان وكیشەكانی ناوی گەورە تر بووە بۆیە گەیشتە ناو میدیاو بووە مانشێتی رۆژنامەكان و قسەوباسی خەڵكی كوردستان.

هۆكاری سەرەكی كێشەو ململانێ ی ناویەكێتی چی یە؟ئەمە ئەو پرسیارە سەرەكی و جدیەیە كە دەبێ بەدواداچونی بۆبكرێت.لەوانەیە زۆركەس پرسیار بكات و بڵێت ئەم

مەسەلەو کێشەیە کە گەورە تر بوو لەوەی بتوانرێ پەردەپۆش بکرێت چی یە،ئایا کێشە لەسەر سیاسەتێکە کە یەکێتی گۆتویەتە بەر؟ئایا لەسەر دیاریکردنی ئایندەی کوردستانە؟ ئایا لەسەر هەڵوێست گرتنە لەبەرامبەر حکومەتی کاتۆنی ئێستای عێراق؟ ئایا لەسەر ئەوەیە کە یاسای بەرێوەبردنی دەوڵەتی عیراق بۆ قۆناغی گواستنەوە یاسایەکی کۆنەپەرستانەی قەومگەرای عەرەبی تایفەچێتی و ئیسلامی یە؟ ئایا لەسەر ئەوەیە کە یاوەر ریفراندۆم رەتدەکاتەوە و باسی جیابونەوەی کوردستان بە کفری ئیلاهی ئەزانێت و کۆماندۆی دەوڵەتی تازەی عێراقی بەگژدا دەکات؟ئایا لەسەر ئەوەیە کە یەکێتی دەست بەرداری دەستەو تاقمی ئیسلامی نابێت؟لەسەر ئەوەیە کە ئیتر یەکیتی نابێ چیتر وابەستەی دەوڵەتە کۆنەپەرستەکانی ناوچەکە بێت؟لەپەیوەند بە چارەنووسی خەڵکی کوردستانەوەیە؟ لەسەرئەوەیە کە یەکێتی لا لە کرێکاران،کارمەندان،ژنان،لاوان،بەساڵاچوان و منالان ناکاتەوە؟ لەسەرئەوەیە کە هاوکاری باندە تیرۆرستەکانی ئێران و وولاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکە کۆتایی پێ بهێنی؟ لەسەر ئەوەیە خوێندن و پەروەردە دەبێ مۆدێرن بکرێت؟لەسەر دابینکردنی خزمەتگوزاریە کۆمەڵایەتیەکانە؟ لەسەر بەرپاکردنی ریفراندۆم و باسی جیاکردنەوەی کوردستان و پێکهێنانی دەوڵەتێکی سەربەخۆیە؟ لەسەر جیاکردنەوەی دین لە دەسەڵات ودەوڵەتە؟ لەسەر بەمەدەنیکردنی یاساکانە بۆ خەڵکی مەدەنی کوردستان؟ لەسەر بەرینکردنەوەی ئازادی رۆژنامەگەریە؟ بەکورتی کێشەی ناوسەرکردایەتی یەکێتی لەپەیوەند بەچۆنیەتی چارەسەرکردنی کێشەو گرفتەکانی خەڵکی کوردستانەوەیە ؟..........تاد.

بەداخەوە کێشەی ناوسەرکردایەتی یەکێتی پەیوەندی بە هەرهیچ کام لەو مەسەلانەوە نی یە .

ئاخرهیچ لەوە رۆشنتر نیە،لەوەتەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان پێکهاتووە سەرکردایەتی یەکیتی نیشتمانی بۆ یەکجار لەسەر هیچ یەك لەمەسەلە چارەنوس سازەکانی کۆمەڵگای کوردستان کێشەیان نەبووە،تەنانەت ئەگەر شەرمنۆکانەش بووبێت رەخنەکانیان لە هەڵوێستەکانی یەکێتی نەبۆتە مایەی دەنگدانەوەی دەرەکی،کێ هەیە لە خەڵکی کوردستان و هەموو ئەو ئینسانە شەریفانەی هەر ئێستا لەگەڵ یەکێتی نیشتمانیین یان لایەنگری لێئەکەن،بتوانی حاشا لەو راستیانەی خوارەوە بکات.

یەکێتی نۆکەرایەتی بۆ هەموو وولاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکە کردووە،یەکیتی پێش لەشکری بۆ هەموو دەوڵەتانی دژەخەڵکی کوردستان کردووە، یەکێتی لەگەڵ ئیسلامی"توندرەو شلەتێن و زۆر نەرم"هاوکاری کردوەوەو فەرشی سوری بۆ پێشوازی لێکردن بۆ داخستون، یەکێتی شەری هەموو ئەو حزب و لایەنە سیاسیانەی کردووە کە دژی سیاسەتەکانی وەستاونەتەوە،یەکێتی بەکردەوە حزبی قاچاغچیان و بازرگانانی کوردستان بووە،یەکیتی بەرگری لە سیاسەتەکانی بەعس کردووە لە پەیوەند بە تەدریس و پەروەردەو ژنان و یاسای سزادان...تاد،یەکیتی بۆ سەرانی کۆنەپەرستی ئیران و تورکیاو تەنانەت بەعسیش مل کەچی نواندووە،یەکیتی هەموو داهاتی خەڵکی کوردستانی لوشداوە؟یەکیتی نەك لەبەرامبەر حزب و رێکخراوەکانی کوردستانی عیراق و ئۆپۆزیسۆنی بەعس وەستاوەتەوە کە هاوپەیمانی نەبوون،بەڵکو بۆ وەستانەوە لەبەرامبەر ئۆپۆزیسیۆنی وولاتانی ناوچەکەش دریغی نەکردووە،یەکیتی لەماوەی تەمەنی دەسەلاتداریتی خۆیدا چەندین بلاْوکراوەی داخستوەو هێرشی کردۆتە سەر دەیان رۆناکبیرو نووسەر و ئەوەندەی بۆ کرابێت لەدژی ئازادی روژنامەگەری و چاپەمەنی وەستاوەتەوە،یەکێتی بەئیدعای سۆسیال دیموکراتیەوە بەرگی رەمەزان و جەژنەکان و بۆنە دینیەکانی پۆشیوە و ئەوەندەی بۆی لوابێت مزگەوت و حسینیەی قوت کردۆتەوە،یەکیتی ....تاد.

سەرکردایەتی یەکیتی نیشتمانی مۆری تەئیدی لەهەموو ئەم کارنامەیە دژی ئازادی و ئینسانیە داوە،ئەگەریش کەسێك لە سەرکردایەتیدا رەخنەیەکی بووبێت"کە مەعلوم نی یە" ئەوا کەس نەیزانیوەو تەلبەندی حزبی قائد نەیهێشتوە ئەم رەخنەیە بەکەس بگات.حزبی قائید قبوڵکراوە،سکرتیری حزبی قائیدیش بە مەدحکردنی سدام حسینەوە تا ئەگات بەواوەیلاو ڕۆ ڕۆ بۆ مەرگی ئیمام خومەینی و پیاهەڵدان بە تۆرکۆت ئۆزال و رژیمی تورکیاو و ختابە دژ بەیەك و دژە بەرژەوەندیەکانی خەڵکی کوردستان لەلایەن سەرکردایەتی یەکیتی یەوە ستایش کراوە...تاد.

ئەگەر ئەمانە حەقیقەتن،پرسیار ئەوەیە کێشە لەسەر چی یە؟کێشەی سەرەکی ناوسەرکردایەتی یەکێتی لەسەر سەلاحیەتی سکرتێرو کەم سەلاحیەتی مەکتەبی سیاسی نیە،لەسەر کەمبون و ریعایەت نەکردنی سانتریالیزمی دیموکراتی دەرون حزبی نی یە،لەسەر کاری یەك لایەنەو بریارەکانی تالەبانی نی یە،لەسەر نەدانی دەور بە

مەکتەب سیاسی و ئۆرگانە رابەریەکان نیە.دیارە ئەمانە هەموو هەن،بەڵام ئەمانە لە حزبیکی سیاسی مۆدیرندا مانایەکی هەیە و لە حزبیکی بۆرژوا_عەشیەتیدا مانایەکی تری هەیە.یەکیتی حزب یان رێکخراوێکی مۆدیرنی بۆرژوازی نیە،بەڵکە حزبێکی قەومی عەشایەریە،کە لە رۆژی پیکهاتنیەوە تا ئەمرۆ ئەوەندەی بە تایبەتمەندیەکانی عەشایەری پابەند بووە، نیوەی ئەوە پاپەندی سونەتی رادیکال و پیشکەوتنخواز نەبووە تا کێشەکانی بگێردریتەوە بۆ باسی سەلاحیەتی سکرتیرو ئۆرگانەکانی. دیاردەیەکی ئاسایی ناو دەسەڵاتی میلیشیای دەسەڵاتی بی سنوری قائیدە، ناکرێت چاوەروانی لەدەسەڵاتی میلیشیای ئەحزابی قەومی عەشایەری بکرێت که ریعایەتی دیموکراسی بکات، لەدنیادا شتی وانەبووە نییە، یەکێك لە تایبەتمەندیەکانی دەسەڵاتی میلیشیایی"سەرباری ئەوەی حزب و ریکخراوەکەی هەرئیدعایەکی لەسەرخۆی هەبیت" ئەوەیە کە سەروك،سکرتیر فەرماندەی هیزە،قسەی ئەوەڵ و ئاخر قائید ئەیکات،ئەو بریار ئەدات...تاد.لەناو یەکیتیشدا هەموو سەرکردایەتی یەکیتی "مام" بە براگەورەو هەمەکارە دەزانن و قبوڵیان کردووە، بۆیە هۆکاری سەرەکی ناکۆکیەکان و تەقینەوەی ئەمانە نین،بەڵکو هۆکاری سەرەکی ململانی و لیّکترازانی ئینسجامی ناوسەرکردایەتی یەکیتی نیشتمانی لێڵبونی ئەو ئاسۆ و ئایندە سیاسی یە کە داوێنی سەرجەم بزوتنەوەی ناسیونالیستی کوردی گرتووە،ناسیونایزمی کورد بە خۆبەستەنەوەیان بە سیاسەتی ملهورانەی ئەمریکاوە ئومێدی ئەوەیان هەڵچنیبوو کە لەسایەیدا گوڵە بەهارەی دەسەڵاتی میلیشیایان بەسەرخەڵکی کوردستاندا درێژە پێبدەن،ئومێدی ئەوەیان بوو لەسایەی ئەمریکادا لەدەسەڵاتی مەرکەزی عیراقدا جێگاورێگایەکی جێگیر بەدەست بهێنن،ئومێدی ئەوەیان بوو فدرالیزمە قەومیەکەیان بکەنە ئەمری واقع و دەسەڵاتی تائیستایان بەسەر خەڵکی کوردستاندا قانوونیەت وەربگرێ،ئومێدی ئەوەیان بوو ئیسلامی سیاسی و ناسیونالیزمی عەرەب لایەك لە ئامانجەکانیان بکەنەوە،کەچی نەك هەر ئەو ئومێدانە بەهەوادا چوون،بەڵکە ئێستا لە حکومەتی کرێگرتەی ئەمریکادا سەروکی دەوڵەتی تازە هەرەشە لە ریفراندۆم و خواستی جیابونەوەی خەڵکی کوردستان ئەکات و ئەوانیش بەدیار ئەوهەرەشانەی دەوڵەتی تازەوە بێدەنگن و بەمەش بونەتە بەشێك لەو هەرەشانە بۆ سەرخەڵکی کوردستان،ئیسلامی سیاسی و مەرجەعەکانیان بەهەموو شێوەیەك نەك هەر دژایەتی خەڵکی کوردستان ودەکەن، بەلکو

دژایەتی ئامانجەکانی بزوتنەوەی ناسیونالستی کوردیش ئەکەن، ناسونالیزمی عەرەب بەناسنامەی قەومیەوە و لەژێرناوی پاراستنی سەروەری نیشتمانیدا هیچ جێکاورێگایەك بۆ ئیرادەی سیاسی ناسیونالیزمی کورد قایل نیە،....تاد.ئەمە ئەو کابوسەیە کە یەخەی ناسیونالیزمی کوردی گرتووەو ئومێدیکی بۆ نەهێشتونەتەوە،کێ لەمە بەرپرسیارە؟وەلام بەوەی کە کێ بەرپرسیارە،خەتا ئۆباڵی کێ ئەگرێتەوە،ئەو زەمینەیە کە سەرکردایەتی یەکێتی داوە بەیەکدا. مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی روو ئەکەنە "قائد"،بەلام دیسان لە جێگای ئەوەی ئەم حەقیقەتە رابگەیەنن کە کێشە داکوژانی ئومێدی سیاسی یە،ئەگەرێن بەدوای رادەی سەلاحیەتی"سکرتێر"و دەوری مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی ئۆرگانەکاندا، فایلی فەسادی ئیداری و گەندەڵی و تالان و برۆی بپەردەی یەکتری بەروی یەکتریدا دەهێنە گۆر تا لەورێگایەوە نەفرەت و نارەزایەتی خەڵکی کوردستان لەدژی دزی و تالانی 13ساڵەی دەسەلاتیانی پێ ئیحتوابکەن،دزی و تالانیەك کە ئەوسەرەکەی دیار نیە، و خۆیان ناچاربوون رای بگەیەنن کە دزی و تالانی و گەندەڵی ئیداری بۆتە سیمای ناسێنەری دەسەلاتیان،وە شەر لەسەر بری بەشەداهات،شەر لەسەر رادەی تالانی،شەر لەسەر دەست بەسەراگرتنی زیاتری پارەو دارایی وداهاتی خەڵکی کوردستان و لوش دانی لە قەڵەمرەوی دەسەلاتیاندا لە چوارچوەی داکوژانی ئومیدی سیاسیدا دەبێتە مەسەلەیەکی تر کەدەبی یەخەی یەکتری لەسەر بگرن.

رێگەیەکیش کە ئێستا بۆ کێشەکان گرتویانەتە بەر بەوەی نەوشیروان مستەفا بکرێت بە جێگری تالەبانی و سنوریك بۆ دەسەلاتی سکرتێرو چواچیوەیەك بۆ سەلاحیەتی مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی دیاری بکرێت، گالتەجاریەکی ترە،کەس نیە نەزانیت لەوەتەی نەوشیروان مستەفا هەیە هەر شەخسیەتی دووەمی ناو یەکیتی بووە،نەك هەردزی وتالانی بە بەرچاوی ئەوەوە رویداوە بووە، بەلکو هەموو سیاسەت و هەڵوێستێکی یەکیتیش کە تالەبانی و مەکتەبی سیاسی گرتویەتەبەر لە لایەن نەوشیروانەوە تەئید کراوە،لەوەش واوەتر کارنامەی نەوشیروان مستەفا لە چواچیوەی یەکیتی نیشتمانیدا بۆ کریگرتەیی بۆ وولاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکەو وەری خستنی شەرە یەك لەدوایەکاکانی ناوخۆ و،کوشتاری مخالفینی سیاسی و کۆمۆنیستەکان،شەری ئازادی و پیشکەوتنخوازی و مافە فەردی و مەدەنیەکانی ژنان و

لاوان و خەلکی زەحمەتکیش راستەوخۆ نەوشیروان مستەفا ئەکتەری سەرەکی شانۆ قیزەونەکانی بووە. بۆیە قانونیەت بەخشین بەوەی کە نەوشیروان بکرێتەجێگری تالەبانی،لە جێگای تالەبانیەك،دووتالەبانی ئەکاتە دیوەزمەی ناویەکیتی وبۆ دژایەتی هەرچی زیاتری خواستەبەرهەقەکانی خەڵکی کوردستان.

مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی یەکیتیش لەو دەورە کەتائیستا بۆ مام گیراویانەو ستایشیان کردووە،ئەمجارە هەم ئەبی ستایشی تالەبانی بکەن و هەم جیگرەکەی.

ئەم ئالوگۆرانەش کەوا بریارە لە یەکێتی دا پێکبێت، ئەگەر ئاو پڕژێنێك بێت بۆ خامۆش کردنەوەی ئاگری ناکۆکیە ناوخۆیەکان،بەڵام پشکۆی ژێر ئەم ئاگرە ناکوژێنێتەوە،کە بێئاسۆیی سیاسی و داکوژانی ئومێدی ناسیونالیزمی کوردە.

خەڵکی کوردستان و هەموو ئەو ئینسانە شەریفانەی لەگەڵ یەکێتی و پارتین،دەبێ ئێستا پەیان بەو راستیانە بردبێت،کە نەیەکێتی و نەپارتی دڵسۆزی خواستەکانی خەڵکی کوردستان و حزبی وەدیهێنانی ئاوات و ئارەزوەکانیان نین،وەستانی یەکێتی و پارتی لە پاڵ غازی یاوەری شۆڤینست و عەشایەری چەند ژنەو،ئەیادعەلاوی کۆنەبەعسی و ئیسلامی سیاسی رەمزی تیرۆر وکوشتارو سەرکوت و سەربرین و ئیغتیسابی ژنان،و.....باشترین بەڵگەیە بۆ نیشاندانی جیاوازی بزوتنەوەی ناسیونالستی کورد لەگەل خەڵکی کوردستان و خواستەکانیاندا،بۆیە دەبی خەڵکی کوردستان هەرچی زووترە خۆیان لە ئاسوی سیاسی ئەم حزبانەو بزوتنەوەکەیان جیا بکەنەوە.

2004-11-5